
ЮВІЛЕЙНА СЕСІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ

Інформаційне повідомлення

16 січня в Києві відбулася Ювілейна сесія Загальних зборів Національної академії наук України, присвячена 50-річчю початку експлуатації першої в Україні і континентальній Європі електронно-обчислювальної машини. На сесії виступив президент НАН України академік НАН України Б. Є. Патон. Доповідь «50 років української інформатики» зробив академік-секретар Відділення інформатики НАН України, директор Інституту кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України академік НАН України І. В. Сергієнко. Зі спогадами про події, пов'язані зі створенням «МЭСМ», виступили вчені, причетні до її народження, — член-кореспондент НАН України Б. М. Малиновський, доктор фізико-математичних наук З. Л. Рабинович та інші науковці.

На адресу сесії надійшли вітання від Президента України Л. Д. Кучми, Голови Верховної Ради І. С. Плюща, Прем'єр-міністра А. К. Кінаха, а також від творця першої у світі ЕОМ сера Моріса Уїлкса, автора першої комерційної ЕОМ Френка Ленда, заступника Генерального директора ЮНЕСКО Абдул Вахід Хана, директора IASA Арне Єрнільова, президента Російської академії наук академіка Ю. С. Осипова та інших представників світової науки. Текст привітання Л. Д. Кучми надруковано у газеті «Урядовий кур'єр». Публікуємо ще кілька вітальних послань.

Національній академії наук України

Створення першої електронно-обчислювальної машини в Європі стало видатним досягненням у сфері наукових досліджень та їх технологічного втілення. Воно відіграло вирішальну роль у розвитку інформатики та обчислювальної техніки в країнах колишнього Радянського Союзу, а також у Центральній та Східній Європі.

Дослідження українських вчених завжди посідали одне з провідних місць у розвитку цієї важливої галузі науки і техніки. Україна, у свою чергу, завдяки Академії наук зробила важливий внесок у Міжурядову програму ЮНЕСКО з інформатики, спрямовану на допомогу країнам-членам, а особливо країнам, що розвиваються, та країнам з перехідною економікою, у наданні експертизи і розвитку відповідних напрямів у цій галузі. Минулого року ЮНЕСКО започаткувала нову Міжурядову програму «Інформація для всіх», яка базується на попередній тривалій активності ЮНЕСКО в галузі інформації та інформатики. Метою цієї програми є сприяння формуванню напрямів розвитку інформаційного суспільства і необхідних людських ресурсів, інститутів, інформаційних засобів та обладнання.

Я впевнений у тому, що вчені та спеціалісти, які беруть участь у цьому ювілейному заході, докладуть усіх зусиль для подальшого розвитку співробітництва та дружби між країнами Європи, а також до зменшення «цифрового поділу», який розділяє промислово розвинені країни і країни, що розвиваються, шляхом розширення використання інформатики для підтримки освіти, науки, культури, демократії та миру в усьому світі.

**Заступник Генерального директора ЮНЕСКО
з питань комунікації та інформації
Абдул Вахід Хан**

**Президенту НАН України
академіку НАН України Б. Є. Патону**

Від імені Міжнародного інституту прикладного системного аналізу я хотів би привітати українських науковців, передусім учених Інституту кібернетики ім. В. М. Глушкова, з нагоди справді визначної події — святкування 50-річчя створення першої в континентальній Європі електронно-обчислювальної машини.

Це також дає мені можливість сказати Вам, як високо ми цінуємо співробітництво з українськими вченими. Дуже сподіваємося на подальше його зміцнення.

**Щиро Ваш
Директор PASA
Арне Єрнільов**

**Президенту Національної академії наук України
академіку НАН України Б. Є. Патону**

Від імені Президії Російської академії наук вітаю учасників Загальних зборів Національної академії наук України, присвячених 50-річчю створення у Києві під керівництвом академіка Сергія Олексійовича Лебедева першої у нашій країні електронної обчислювальної машини «МЭСМ».

Подія, яка відзначається, стала вирішальною віхою у формуванні нового напрямку науки і техніки, що отримав гідний розвиток і в Російській академії наук, і в Академії наук України.

Співробітництво російських і українських учених-кібернетиків завжди було всебічним і плідним. Розробки високопродуктивних комп'ютерів школи академіка С. О. Лебедева та інтелектуальних комп'ютерів школи академіка В. М. Глушкова доповнювали одна одну і протягом багатьох років були основою вітчизняного електронного машинобудування.

Сьогодні в Росії добре відомі і високо цінуються досягнення українських учених у галузі інтелектуальних інформаційних технологій, математичного моделювання, оптимізації штучного інтелекту та інших застосувань ЕОМ.

Бажаю нашим колегам — українським ученим подальших творчих звершень і плідного співробітництва між нашими академіями.

**Президент Російської академії наук
академік РАН
Ю. С. Осипов**

**Національній Академії
наук України**

З великим задоволенням я дізнався, що 16 січня 2002 року відбудуться Загальні збори Академії наук України, присвячені 50-річчю введення в експлуатацію «МЭСМ». Це видатне досягнення С. Лебедева та його славного колективу слід особливо відзначити. Прийміть мої найкращі поздоровлення і побажання у зв'язку з цією подією. 50 років тому комп'ютерна галузь відкривала найширші можливості для тих, кому поталанило взяти участь у піонерських проектах. Нині важко знайти таку галузь людської діяльності, у якій би не використовувалися комп'ютерні технології. І я передаю свої найкращі

побажання українським молодим дослідникам, які працюють у нових напрямках. Я дуже високо ціную свій персональний зв'язок з Академією і хочу побажати їй усього найкращого на майбутнє.

**Почесний професор Кембриджського університету,
почесний доктор НАН України, творець першої в світі ЕОМ
з програмою, яка зберігається в пам'яті,
сер Моріс Уїлкс
Кембридж (Великобританія).
10 січня 2002**

***Члену-кореспонденту НАН України
Б. М. Малиновському***

Я був дуже радий почути, що НАН України присвячує свої збори 16 січня 50-річчю введення в експлуатацію «МЭСМ». Це велике досягнення Сергія Лебедева та його колективу по праву дає змогу вважати їх піонерами комп'ютерної революції. Нещодавно Бі-Бі-Сі прийняло рішення відзначити тих, хто причетний до комп'ютерної революції у чотирьох спеціальних програмах, одна з яких присвячена видатній роботі С. Лебедева — розробці «МЭСМ». На жаль, західний світ мало знайомий з тим, що відбувалося в Україні в галузі комп'ютеробудування у 50-х роках. Ці передачі допоможуть громадськості оцінити значення того, що було досягнуто у Києві у 50-х роках. Хочу також поздоровити Вас, Борисе Миколайовичу, як одного з колег С. Лебедева і учасника цих визначних подій.

**Професор Лондонської школи економіки,
творець першої комерційної ЕОМ
Френк Ленд**